

ומפרשינן: **ומאי דחקה דרבי זירא לומר** דמתניתין סבירא ליה דאף בחצר שאין בה ארבע אמות בריבוע מותר לשפוך בלי עוקה, ולדחוק מתוך כך **ולאוקמה לרישא דמתניתין כרבי אליעזר בן יעקב?**

לימא דמתניתין סבירא ליה דבעי ארבע אמות בריבוע, ואתיא שפיר כחכמים? (62)

אמר ומפרש לה רבא: לישנא דמתניתין קשיתיה לרבי זירא, ודחקתו!

כי מאי איריא דתני: חצר שהיא "פחותה" מארבע אמות, דמשמע "שנחסר" שיעורה משיעור ארבע אמות על ארבע אמות,

ליתני: חצר "שאיין בה" ארבע אמות (על ארבע אמות מחקו הגר"א, וראה רש"י) דמשמע "שאיין בה" ריבוע של ארבע על ארבע אמות, ואריך וקטין לא מהני!

אלא לאו, שמע מינה, דאף אריך וקטין מהני. ומתניתין דרבי אליעזר בן יעקב היא.

ומסקינן: שמע מינה!

ומקשינן לרבי זירא, דמוקי לרישא דמתניתין כרבי אליעזר בן יעקב:

והא מרסיפא דמתניתין — גבי ביב — רבי אליעזר בן יעקב היא. משמע, דרישא לאו רבי אליעזר בן יעקב היא! (63)

ומשנינן: **כולה מתניתין רבי אליעזר בן יעקב היא!**

הסורי מיהסרא, והכי קתני:

חצר שהיא "פחותה" מארבע אמות, אין שופכין לתוכה מים בשבת.

הא אם יש בה כשיעור ארבע אמות על ארבע אמות, ואף שאינן בריבוע, שופכין לתוכה מים בשבת, כיון שהמים נבלעין בה!

שרבי אליעזר בן יעקב אומר: ביב הקמור ארבע אמות ברשות הרבים, שופכין לתוכו מים בשבת!

שנינו במשנה: רבי אליעזר בן יעקב אומר:

כך יאמרו: מה לי צינור, מה לי לשפוך בהדיא לרשות הרבים, ראה שם. וראה מה שהאריך התוספות יום — טוב בדברי חכמים.

62. ביאר הריטב"א: קשיא ליה, משום דאי מוקמת לה כרבי אליעזר בן יעקב, צריך לדחוק דחסורי מחסרא מתניתין, כדלקמן.

63. נראה לפרש: מדקתני בסיפא "רבי אליעזר בן יעקב אומר: ביב וכו'", משמע, דרישא לאו דברי רבי אליעזר בן יעקב הן.

המים, וּלְפִיכֵךְ בְּחֶצֶר שֶׁאֵין בָּהּ אַרְבַּע אַמּוֹת בְּרִיבּוּעַ, כִּיּוֹן דְּבִזְלוּף לֹא נִיחָא לֵיהּ, חוּשֵׁשׁ הוּא לְקַלְקַל חֲצִירוֹ וּמִתְקַיֵּימַת מִחֲשַׁבְתּוֹ כְּשִׁיצְאוּ הַמַּיִם, וְאִסּוּר].

אבל בבבב, כיון דראויין המים ליבלע, ניחא ליה בזה, והיינו טעמא דשרי רבי אליעזר בן יעקב, לשפוך לביב.

וחכמים סבירא להו: בבבב אסור מטעמא שכתב רש"י במשנה [והשלימה בגמרא], שכיון ששופך הוא בתוך הביב, יוצאין הן להדיא ובכח לרשות הרבים, וחושבין הרואין ששפכן סמוך לרשות הרבים, ורוצה שיצאו לחוץ [יאמרו: "צינורו של פלוני מקלח מים בשבת"], ומתוך